

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ž.**, so sídlom v B., IČO: X., proti žalovanému **Ing. J. J.**, bývajúcemu v H., podnikajúcemu pod obchodným menom Ing. J. J. - J., IČO: X., zastúpenému JUDr. J. K., advokátom so sídlom v H., **o zaplatenie 6 525,64 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16 C 177/2006, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 11. januára 2010 sp. zn. 2 Co 111/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov rozsudkom z 3. marca 2009 č.k. 16 C 177/2006-269 návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol, žalovaného zaviazal v lehote 3 dní zaplatiť žalobcovi 6 525,64 € s 13 % úrokom zo sumy 5 947,84 € od 7. februára 2003 do zaplatenia a zo sumy 577,81 € od 10. apríla 2003 do zaplatenia, ako aj nahradiť mu 326,13 € trov konania. V odôvodnení uviedol, že v konaní bolo preukázané, že medzi žalobcom ako prenajímateľom a nájomcami – žalovaným a Ing. J. M. bola pod č. X. s dátumom 20. december 1996 uzavretá zmluva o nájme nebytových priestorov špecifikovaných v čl. II zmluvy a v čl. IV zmluvy bola dohodnutá aj cena nájmu. Túto zmluvu považoval za platnú, uzavretú v súlade s § 3 zákona č. 116/1990 Zb. v znení účinnom v rozhodnom období. Keďže bolo v konaní preukázané, že žalovaný faktúry žalobcu za nájom prenajatých nebytových priestorov, ktoré mu boli riadne doručené a zodpovedali obdobiu, ktoré bolo uvedené na

faktúrach, ako aj výške nájomného, ktorá vyplývala z nájomnej zmluvy riadne a včas nezaplatil, zaviazal ho na dlžné nájomné ako aj úroky z omeškania. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove rozsudkom z 11. januára 2010 sp. zn. 2 Co 111/2009 rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bolo žalobe vo veci samej vyhovené a vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania, potvrdil. Žalovanému nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania; žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení poukázal na výsledky vykonaného dokazovania, ktorými mal preukázané, že sporná zmluva o nájme nebytových priestorov je platná a v tomto smere, ako i pokiaľ ide o odvolacie námietky žalovaného spočívajúce v tom, že zo strany žalobcu boli fakturované aj nebytové priestory, ktoré v čase fakturácie neboli určené na prevádzkovanie obchodu a služieb a žalovaný ich preto nemohlo využívať na podnikanie podľa živnostenského listu, že údaje uvedené vo faktúrach obsahujú nedostatky, ktoré vylučujú ich úhradu, že nebolo vyhovené žiadosti žalovaného o zmenu určenia miestností na poskytovanie služieb a obchodu, že pre odstavenie dodávky tepla bolo žalovanému znemožnené užívanie prenajatých priestorov, poukázal na dôvody uvedené v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa v celom rozsahu stotožnil, považoval ich za správne a presvedčivé. K odvolacej námietke žalovaného, že súd prvého stupňa mal konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku za žalobu zastaviť, ak ho žalobca zaplatil po určenej lehote 10 dní, uviedol, že poplatková povinnosť, ktorá vznikla žalobcovi podaním žaloby trvala aj po tejto lehote určenej súdom na jeho zaplatenie a zo strany prvostupňového súdu po úhrade súdneho poplatku nebol dôvod na zastavenie konania. K tvrdeniu žalovaného, že boli splnené zákonné podmienky pre odmietnutie žalobného návrhu (pôvodne vedený pod sp. zn. 6 C 151/2004), pretože žalobca v zmysle uznesenia súdu prvého stupňa toto podanie v lehote 15 dní nedoplnil a nepreukázal, že JUDr. A. C. bol oprávnený konať za žalobcu podľa § 21 ods. 1 O.s.p., odvolací súd zaujal záver, že márne uplynutie lehoty určenej súdom účastníkovi konania k odstráneniu väd jeho nesprávneho alebo neúplného podania nespôsobuje nemožnosť odstrániť vytýkanú vadu neskôr, dokiaľ súd z ich neodstránenia nevyvodil zákonom predpokladané následky. Pokiaľ ide oprávnenie JUDr. A. C. konať za žalobcu uviedol, že tento nedostatok podmienky konania bol v priebehu konania odstránený tým, že žalobca doručil 29. novembra 2006 súdu potvrdenie, že menovaný v čase podania žaloby bol oprávnený konať za žalobcu. K ďalšej žalobcom v odvolaní uvedenej námietke, že žalobca mal označiť za žalovaného aj Ing. J. M., nakoľko boli spoločnými a nerozdielnými nájomcami

a keď tak neurobil súd mal žalobu v dôsledku neúplnej pasívnej legitímácie zamietnuť, odvolací súd poukázal na ustálenú súdnu prax pri posudzovaní tejto otázky, podľa ktorej spoločný solidárny záväzok sám osebe nezakladá spoločenstvo v občianskom súdnom konaní, právnym následkom pasívnej solidarity vo vzťahu veriteľa k dlžníkovi je, že veriteľ je oprávnený požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek dlžníka. Keďže je daný skutkový a právny dôvod opodstatnenosti žalobcom uplatneného nároku, rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej považoval za vecne správny, a preto ho podľa § 219 O.s.p. potvrdil. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu napadol žalovaný dovolaním, v ktorom uviedol, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že v konaní na strane žalovaného spoločne s ním nevystupoval Ing. J. M. ako jeho nerozdielny spoločník, čím bol zmarený účinok rozhodnutia a nepriaznivý účinok rozhodnutia sa dotýka iba jeho osoby. Z tohto dôvodu považoval rozhodnutie odvolacieho súdu aj za zmätočné a nezákonné. Ďalej namietal nepreskúmateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia, nakoľko nie je odôvodnené platnými právnymi normami. Vytýkal odvolaciemu súdu, že vec nesprávne právne posúdil, pokiaľ dospel k záveru o platnosti zmluvy o nájme nebytových priestorov, pokiaľ posudzoval postup súdu prvého stupňa v otázkach náležitosti žaloby a neodmietnutia podania žalobcu podľa § 43 ods. 2 O.s.p., resp. nezastavenia konania pre nedostatok podmienok konania. Rozsudky súdov nižších stupňov vo výške priznaného nároku považoval za zmätočné, nakoľko súčet dvoch dielčích súm pri príslušenstve (5 947,84 + 577,81) sa nezohoduje číselne s celkovo priznanou sumou 6 525,64 €; súčet dielčích súm je 6 525,65 €. V tejto súvislosti namietal aj nesprávne zaokrúhľovanie konečnej hodnoty priznanej sumy pri prepočte slovenských korún na eurá. Z uvedených dôvodov žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobca sa k dovolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (viď § 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchytil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Keďže podané dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné ani takému potvrdzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4, nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť z § 238 ods. 1 O.s.p., ani z § 238 ods. 3 O.s.p. Pre úplnosť treba uviesť, že dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovaného by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten,

kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky väd taxatívne v ňom vymenovaných; iné procesné vady konania alebo nesprávnosti rozhodovania, i keby k nim v konaní došlo, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Treba zdôrazniť, že pri posudzovaní existencie procesnej vady uvedenej v § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania, nie je významný subjektívny názor účastníka, ale len zistenie, že v konaní došlo k takejto vade. So zreteľom na obsah dovolania žalovaného treba v danom prípade osobitne zdôrazniť, že § 237 O.s.p. spája prípustnosť dovolania výlučne len so závažnými procesnými vadami, a s výhradne tými, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť. Iné procesné vady (procesné vady inej povahy, než sú vady taxatívne vymenované v § 237 O.s.p.) a tiež iné nesprávnosti než sú vady postupu súdu v konaní (napríklad nesprávnosti, ku ktorým došlo v rámci právneho posudzovania veci), nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mal dopustiť odvolací súd, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom odvolacieho súdu nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom. Z obsahu dovolania možno vyvodit', že k odňatiu možnosti konať pred súdom malo podľa jeho názoru dôjsť predovšetkým tým, že súd na strane žalovaného nekonal aj s Ing. J. M. ako jeho nerozdielnym spoločníkom, keď bol toho názoru, že výsledok sporu sa musí dotýkať aj tohto spoločníka.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237

písm. f/ O.s.p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou žalovanému realizáciu jeho procesných práv.

Keďže súd až na prípady uvedené v zákone (viď § 81 ods. 1 O.s.p.) nezačína konanie z vlastnej iniciatívy, ale na podnet účastníka, je zásadne vecou toho, kto navrhuje začatie konania, aby žalobu prispôbil po stránke formulačnej a obsahovej požiadavkám zákona. Návrh na začatie konania má podľa § 79 ods. 1 O.s.p. okrem iného obsahovať označenie účastníka, proti ktorému návrh smeruje. Okruh účastníkov označený v návrhu na začatie konania nemôže súd meniť (rozširovať) s výnimkou prípadov uvedených v § 107 O.s.p. z vlastnej iniciatívy; takáto dispozícia prislúcha len účastníkovi konania.

Nakoľko v danom prípade žalobca označil na žalovanej strane len žalovaného, súdy správne konali len s takto označeným žalovaným a takýmto postupom žalovanému neodňali možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ žalovaný namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého výroku rozsudku odvolacieho súdu (nepreskúmateľnosť), treba uviesť, že nie každá procesná nesprávnosť, ku ktorej dôjde v priebehu občianskeho súdneho konania, je relevantná z hľadiska procesnej prípustnosti dovolania. S niektorými najzávažnejšími, taxatívne vymenovanými procesnými vadami, ktoré zakladajú zmätočnosť, spája Občiansky súdny poriadok priamo prípustnosť dovolania (viď § 237 O.s.p.); vady tejto povahy sú zároveň aj prípustným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Niektorým vadám inej procesnej povahy majúcim za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (s tzv. iným vadám konania) pripisuje Občiansky súdny poriadok význam v tom zmysle, že ich považuje za relevantný dovolací dôvod (viď ustanovenie § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorý možno uplatniť v dovolaní, ale len pokiaľ je procesne prípustné. Uznesením občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo odporučené uverejniť v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, v ktorom tento súd dospel k právnemu názoru, že „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver

riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“. Tento rozsudok bol v uvedenej zbierke publikovaný ako R 111/98. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu je názor zaujatý v uvedenom judikáte plne opodstatnený aj v prejednávanej veci. Preto sama skutočnosť, že v konaní prípadne došlo k procesnej vade tejto povahy (nepreskúmateľnosť rozhodnutia), nemôže v danom prípade založiť prípustnosť dovolania žalovaného, lebo nejde o vadu v zmysle § 237 O.s.p.

Z námietky dovolateľa, že odvolací súd pri rozhodovaní nevzal do úvahy procesné spoločenstvo žalovaného a Ing. J. M. v tomto konaní, možno vyvodiť, že namieta nesprávne právne posúdenie veci, pričom nesprávne právne posúdenie uplatnil aj ako samostatný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p. (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003). I keby teda tvrdenia dovolateľa o založení rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení boli prípadne aj opodstatnené, nezakladalo by to prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Pokiaľ žalovaný zastáva názor o nesprávnom postupe súdu prvého stupňa po tom, čo zistil, že žalobca nedoplnil návrh na začatie konania a neodstránil podmienky konania v lehote určenej súdom, keď mal podanie odmietnuť, resp. konanie zastaviť a nie vo veci

meritórne rozhodnúť, ktorú nesprávnosť neodstránil ani odvolací súd, podľa obsahu možno vyvodiť, že namieta inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Z hľadiska tejto tzv. inej vady konania treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde). Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (pozn.: dovolací súd napadnuté rozhodnutie z tohto aspektu neposudzoval), nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

K námietke dovolateľa týkajúcej rozdielu medzi výškou celkovo priznanej sumy 6 525,64 € a výškou súčtu dvoch dielčích súm pri príslušenstve (5 947,84 + 577,81 = 6 525,65 €) dovolací súd túto považuje za dôvodnú. Súd prvého stupňa sa pri počítaní dopustil zrejmej nesprávnosti, keď súčet dvoch dielčích súm pri príslušenstve vypočítal nižší o 0,01 € oproti celkovo priznanej sumy; túto zrejmu nesprávnosť je možné odstrániť postupom podľa § 164 O.s.p.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalovaného podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalovaného podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. augusta 2010

**JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková